

Verksamhetsplan 2026

Västmanlands Teater

Beslutad av styrelsen 16 december 2025

Verksamhetsplan 2026

Kommunalförbundet Västmanlands Teater org.nr 222000-1057

För årets aktiviteter, se Mål- och Handlingsplan 2026.

Uppdragsgivare

Västmanlands Teater är ett kommunalförbund med två förbundsmedlemmar: Region Västmanland (51%) och Västerås stad (49%).

Styrande dokument

Västmanlands Teater styrs av ett flertal dokument som är beslutade av förbundsmedlemmarna, styrelsen eller ledningsgruppen. De viktigaste styrdokumenterna är:

- Förbundsordning
- Regional kulturplan 2023-2026
- Västerås Stads program för kultur
- Handlingsplan för kultur 2022-24
- Arbetsordning för styrelse
- Delegationsordning för teaterchef
- Mötesordning
- Produktionsprocess
- Övriga policys och rutiner

Intressenter

Intressenter är de som verksamheten är beroende av att ha en relation med/till för att kunna uppnå sina mål. Västmanlands Teater viktigaste intressenter är:

- Boende i och besökare till Västmanland
- Publik och besökare
- Länets lärare, elever, skolor och universitet
- Länets amatörteaterföreningar och ATR Västmanland
- Länets arrangörsföreningar
- Region Västmanland
- Länets tio kommuner
- Länets kulturinstitutioner, fria grupper och professionella kulturutövare
- Kulturinstitutioner i omkringliggande län och regioner
- Nationella branschnätverk och arbetsmarknadens parter
- Teaterns medarbetare, styrelse och huvudmän

Ändamål

Kommunalförbundets verksamhet utgår ifrån gällande Regional kulturplan för Region Västmanland, Västerås stads program för kultur och de nationella kulturpolitiska målen. I kommunalförbundet ingår driften av Västerås Teater.

Kommunalförbundet har till uppgift att:

- producera, arrangera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län
- främja barns och ungas rätt till kultur
- samverka med och stödja länets amatörteatrar
- samverka med och stödja länets arrangörsorganisationer samverka med andra aktörer inom kulturlivet såsom kulturinstitutioner, kulturskolor, bildningsförbund, föreningar och kulturaktörer.

Regionala utvecklingsmål

I Regional Kulturplan för Västmanland 2023 – 2026 formuleras tre huvudområden. Genom dem vill Region Västmanland i samverkan med kulturplanens intressenter, fortsätta utveckla den regionala kulturen och samtidigt möta de utmaningar som kulturlivet i Västmanland står inför.

- Kultur i ett välmående Västmanland
- Ett tillgängligt kulturliv i Västmanland
- Ett skapande Västmanland.

Under rubriken "Västmanlands Teater" nämns särskilt, förutom kärnuppdraget att producera, arrangera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län genom bred förankring och hög kvalitet, arbetet med Ett Kulturliv för alla – teater, konsulenternas arbete samt arbetet med kultur för barn och unga.

Utvecklingsmål enligt Västerås Stads program för kultur

Västmanlands Teaters verksamhetsplan 2026 är framtagen i samklang med Västerås Stads Handlingsplan för kultur 2022-24 vilken utgår från Västerås Stads program för kultur 2015-24.

Västerås Stads program för kultur vilar på en stark övertygelse om kulturens egenvärde, ett tydligt fokus på att genom ett starkt kulturliv öka stadens attraktivitet, ökat deltagande och engagemang hos medborgarna, och att erkänna kultur och kreativa näringar som en viktig faktor i samhällets och medborgarnas utveckling och lärande. Det finns ingen specifik skrivning kring scenkonsten, men teatern ser sig som en del i ovanstående, genom att skapa spännande och gränsöverskridande scenkonst, genom att arbeta både med bredd och spets, genom att arbeta med tydligt förankringsfokus, och genom att söka samarbete med stadens övriga kulturaktörer.

Västmanlands teater kommer under 2026 att fortsätta arbeta med inriktningen att skapa en större tydlighet kring sin verksamhet för barn och unga, fr a genom förbättrad organisation, riktlinjer och kompetensutveckling. Målet är att skapa ett hållbart nätverk för scenkonst för barn och unga med kommuner och skolor. Det kommer att utmynna i en trilogi om skolan, för mellanstadiet, i samarbete med tre olika kommuner: Den blomstertid nu kommer. Första premiär genomfördes hösten 2025.

Teatern kommer att fortsätta med att genom dialog och förankring öka västeråsarnas intresse för teatern, för kulturen och för sin egen historia och identitet. Detta arbete står väl i samklang med skrivningarna i stadens handlingsplan för kultur.

Vision

På Västmanlands Teater står publiken i centrum.

Inriktningen är en bred teater med förankring hos hela länets befolkning, en teater som samtidigt vågar utmana, problematisera och skapa konstnärlig förnyelse. Teatern producerar underhållande, omvälvande och oförglömliga teaterupplevelser för såväl barn och unga som vuxna. Publiken erbjuds ett utbud av egenproducerade uppsättningar, gästspel och öppna teaterhusarrangemang. I Teaterbistron erbjuds allt från soppteaterföreställningar till konserter och humorprogram. Teatern turnerar i länets kommuner med föreställningar för barn och ungdomar men också för vuxna. Teatern skapar levande teaterhus, samverkar med andra och erbjuder en god tillgänglighet.

Teaterns konstnärliga vision är att vidga teaterbegreppet. Teatern ska pröva och ompröva sin roll och aktualitet i samhället och samtiden: teater på olika platser och i olika former, teater som blandar konstformer och utforskar det sceniska berättandets komponenter.

Utöver de egna produktionerna skapar teatern bredd, mångfald och lokal förankring i repertoaren genom att samarbeta med andra aktörer i Västerås, Västmanland, nationellt och internationellt, samt genom att erbjuda gästspel. Gästspelen kompletterar teaterns egna produktioner i genre och målgrupp.

Medarbetarna på teatern speglar mångfalden i samhället.

Västmanlands Teater har länge arbetat utifrån värdeorden **modig**, **lekfull** och **öppen**, och på senare tid **närvarande**. Dessa ord beskriver teatern utifrån organisation, arbetsplats och konstnärligt arbete. De visar teaterns värderingar: vilka vi är, vad vi står för och hur vi vill uppfattas.

Teatern ska vara en trygg arbetsplats. Enligt teaterns jämställdhets- och mångfaldsplan så tolererar Västmanlands Teater inte någon form av diskriminering eller trakasserier på grund av kön, etnicitet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, religion eller ålder.

Västmanlands Teater ska vara en av Sveriges mest intressanta teatrar.

Verksamhet

Teatern kommer under 2026 ha premiär på sex egna produktioner varav fem nyproducerade, två produktioner för barn och unga och två produktioner som spelas på turné i länet. Samarbetet mellan Västmanlands Teater, regionen, kommunerna och teaterföreningarna genom En kultur för alla/teater kommer att fördjupas.

Då vi sett att skolorna i länet har allt svårare att bryta schemat och komma till teatern, har vi under 2025 sjösatt ett treårigt projekt för mellanstadiet, som utmynnar i klassrumsföreläsningar under tre år; Den blomstertid nu kommer.

Under pandemin 2020-21 utvecklades teatercaféet till en teaterbistro, med utökade rättigheter, ny inredning och en ny programfilosofi. Detta har under de senaste åren utvecklats ytterligare, och även konceptet Bistro Live på lördagskvällarna stärker bilden av en teater med låga trösklar.

Sedan år 2020 pågår ett omfattande brandskyddsarbete i teaterhuset för att möta dagens regelverk och förordningar. Hela arbetet beräknas vara klart år 2026.

Ekonomi

Teaterns budget 2026 är i balans, med ett eget kapital utifrån teaterns ekonomiska mål, att det ska vara minst 10% av omsättningen. Teatern ser framför sig ett spännande teaterår 2026. Dock är osäkerheten kring den närmaste framtiden stor, både kring ekonomiska utmaningar i omvärlden och om publikens kulturvanor har ändrats.